

2011-02-16

Dnr: 10008.11.A1

# **Verksamhetsberättelse**

## **Smittskydd Värmland**

### **Verksamhetsår 2010**



## Innehållsförteckning

<b>Inledning</b> .....	<b>3</b>
<b>Sammanfattning</b> .....	<b>3</b>
<b>Fortbildning och annan kompetensutveckling</b> .....	<b>4</b>
<b>Information och extern utbildningsaktivitet</b> .....	<b>4</b>
<b>Samarbete/samverkan med andra verksamheter - smittskydd</b> ...	<b>5</b>
<i>Barnhälsovården</i> .....	5
<i>Division allmänmedicin</i> .....	5
<i>Klinisk mikrobiologi och infektionskliniken</i> .....	5
<i>Hälso- och sjukvårdsstaben, Folkhälsa och Samhällsmedicin</i> .....	5
<i>Länsstyrelsen/Region Värmland</i> .....	5
<i>Göteborgs universitet och Smittskyddsinstitutet</i> .....	5
<i>HYFS</i> .....	5
<b>Samarbete med andra verksamheter – vårdhygien</b> .....	<b>6</b>
<i>Kvalitetsråd – hygien</i> .....	6
<i>Kvalitetsenheten</i> .....	6
<i>Byggprojekt</i> .....	6
<i>Upphandlingsenheten</i> .....	6
<i>Karlstads universitet och Gymnasieutbildningar</i> .....	7
<i>Kommuner i Värmland</i> .....	7
<i>Steriltekniska avdelningen och Medicinsk Teknik Värmland</i> .....	7
<i>Ambulansverksamheten i Landstinget i Värmland</i> .....	7
<i>Socialstyrelsen</i> .....	7
<i>Dialysverksamheten i Värmland</i> .....	7
<b>Pandemin</b> .....	<b>7</b>
<b>Administrativa rutiner</b> .....	<b>8</b>
<i>IT-frågor</i> .....	8
<b>Ekonomi</b> .....	<b>8</b>

## Inledning

Inom Smittskydd Värmland ryms arbetsområdena Smittskydd och Vårdhygien. Vissa individer i personalen är mer specialiserade på antingen smittskydd eller vårdhygien, men alla i personalstyrkan arbetar med båda dessa frågor av och till.

Under första halvåret 2010 dominerades verksamheten fortfarande av arbetet med den nya influensan. Vaccinationskampanjen avslutades i februari och efter detta krävdes en hel del statistiska sammanställningar angående antal sjuka, antal vaccinerade, antal IVA-vårdade, eventuella dödsfall etc.

Med anledning av den satsning på patientsäkerhet som rekommenderats från såväl Socialstyrelsen som av SKL har Strama-arbetet intensifierats under senare delen av 2010. Bl.a. har en reviderad version av terapirekommendationen för urinvägsinfektioner tagits fram.

Vi har arbetat intensivt med olika materialfrågor inför inflyttning i Hus 1 och 2. Särskilt att notera är arbetet med hybridsalen på röntgenkliniken.

Slutligen användes årets sista veckor att förbereda och att utföra flytt till Hus 2 för Smittskydd Värmland. I samband med detta uppstod en del tekniska problem som nu ändå tycks ha blivit lösta.

## Sammanfattning

- Under 2010 har nytt terapikompendier för antibiotikaterapi vid urinvägsinfektioner tagits fram. Smittskyddsläkaren har tillsammans med läkare på klinisk mikrobiologi också detta år deltagit i det SKL-projekt där man utarbetar en generell datoriserad ordinationsmodul för antibiotikaterapi som ska kunna användas i samtliga datajournalssystem i Sverige.
- Smittskyddsläkaren har liksom tidigare varit ordförande i terapigruppen för antibiotika och terapigruppen för vaccinationer i läkemedelskommittén.
- Epidemiberedningsplanen har även detta år reviderats. Detta arbete har dock ännu inte slutförts.
- Smittskydd Värmland har medverkat i ett nationellt projekt att ta fram ett s.k. infektionsverktyg, dvs. ett databaserat program för registrering och rapportering av vårdrelaterade och samhällsförvärvade infektioner samt vårdåtgärder som innebär riskfaktorer. En ambition är att man också ska kunna mäta antibiotikaförbrukningen i relation till definierade diagnoser.
- Smittskydd Värmland har tillsammans med Kvalitetsenheten på Landstingets hälso- och sjukvårdsstab fortsatt att medverka i kvalitetsprojekt som initieras av Sveriges kommuner och Landsting (SKL).  
Nationella punktprevalensmätningar av vårdrelaterade infektioner

har genomförts höst och vår på inneliggande patienter på de olika sjukhusen i länet. Dessutom har dessa mätningar genomförts varje månad i Värmland.

- Punktprevalensmätning av antibiotikaförbrukning i slutenvård har utförts på Centralsjukhusets samtliga vårdavdelningar.
- En ny hygiensjuksköterska har tillträtt sin befattning. Efter en omfördelning av sjuksköterskornas arbetsuppgifter kan vi nu åter medverka i de s.k. materialgrupperna.
- Beträffande STI-området har nu flytten av STI-mottagningen från infektionskliniken till hudkliniken kunnat genomföras. Vi har redan sett kvalitetsvinster av detta. Värmland har också anslutit sig till klamydia.se under 2010 som möjliggör beställning av klamydiatest på nätet. Även här har vi kunnat se vissa kvalitetsvinster.
- Smittskyddsläkaren har liksom tidigare ingått i den expertgrupp som ger medicinska råd beträffande asylsjukvården.
- Läkare, sjuksköterskor och assistenter vid Smittskydd Värmland har medverkat i olika utbildningar precis som tidigare år. Utbildningsinnehåll har omfattat bl.a. kännedom om SmiNets anmälningssystem, smittskyddslagen, terapirekommendationer, Svecac-systemet och basala hygienrutiner.

### **Fortbildning och annan kompetensutveckling**

Smittskyddsområdet liksom kunskapsområdet infektionssjukdomar har varit under stark utveckling. Under 2009 hade personalen vid Smittskydd Värmland små möjligheter att fortbilda sig eftersom arbetet med influensapandemin tog så pass mycket kraft. Vi har försökt att kompensera för detta under 2010 men ännu inte riktigt kommit ikapp. Våra smittskyddsassistenter/läkarsekreterare har gått uppdragsutbildning Kompetenslyftet för läkarsekreterare. En sjuksköterska och en läkare har gått delkurser vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap. Vi har varit representerade vid de årliga nationella studiedagarna för smittskydd och vårdhygien. Smittskyddsassistenter har deltagit i de årliga studiedagarna för smittskyddsadministratörer. En sjuksköterska och en läkare har gått Regional samverkanskurs för samordning mellan olika myndigheter i krisläge.

### **Information och extern utbildningsaktivitet**

Som tidigare medverkar Smittskydd Värmland i ett stort antal utbildningar. Under 2010 har aktiviteten varit särskilt hög inom Stramaområdet, dvs. antibiotikakunskap. Här har läkare från Smittskydd Värmland medverkat i såväl ST- som AT-utbildningar. Smittskydd Värmland har också medverkat i olika klinikers fortbildningsmöten kontinuerligt. Vi har också varit rådgivande i vaccinkunskap. Särskilt att notera är att vår rådgivande verksamhet gentemot skolhälsovården har

ökat markant. Smittskydd Värmland har också medverkat i möten och utbildningar för privata vårdgivare.

Utbildningsinsatser har även i år gjorts för vårdstuderande vid Karlstads universitet och delar av gymnasieutbildningar. Personal vid akutmottagningarna i länet har fått utbildning i hygienrutiner, STI och vaccinationer. En hygienombudsutbildning för representanter från Landstinget i Värmland och kommuner i Värmland är påbörjad och avslutas i februari 2011. Utbildningen omfattar totalt sex heldagar och når drygt 100 deltagare.

### **Samarbete/samverkan med andra verksamheter - smittskydd**

#### *Barnhälsovården*

Liksom tidigare har det hållits regelbundna träffar med barnhälsovården i Värmland.

#### *Division allmänmedicin*

Vi har också sedan många år ett tätt samarbete med division allmänmedicin och Smittskydd Värmland har medverkat vid flera s.k. Gulanmöten under året.

#### *Klinisk mikrobiologi och infektionskliniken*

Smittskydd Värmland, mikrobiologen och infektionskliniken har varje vecka gemensamma fortbildningsmöten för läkarna. Smittskydd Värmland har varit huvudansvarig för flera av dessa möten.

#### *Hälso- och sjukvårdsstaben, Folkhälsa och Samhällsmedicin*

Arbetsgruppen för sexuell och reproduktiv hälsa fortsätter sitt arbete. Under året genomfördes en aktivitet i Mitt i City i samband med Världsaidsdagen.

#### *Länsstyrelsen/Region Värmland*

Samarbetet har inte varit så intensivt det här året som föregående år. En läkare och en sjuksköterska har deltagit i Regional samverkanskurs.

#### *Göteborgs universitet och Smittskyddsinstitutet*

Projektet Tularemi/TBE fortgår. Mygg har samlats in i nära anslutning till kliniska humanfall. Myggen kommer att analyseras under 2011 med avseende på Harpest.

#### *HYFS*

Ett arbete har påbörjats för att planera HYFS - hygien i förskolan.

## **Samarbete med andra verksamheter – vårdhygien**

### *Kvalitetsråd – hygien*

Vårdhygien leder arbetet i det länsövergripande kvalitetsrådet för vårdhygien. Möten hålls två gånger per år där riktlinjer för hygienombudens arbete tas fram.

Lokala nätverksgrupper av hygienombud finns i Arvika, Karlstad och Torsby med omnejd. Antalet deltagare i Arvika är cirka 30, i Karlstad cirka 150 och i Torsby cirka 30 stycken.

Hygiensjuksköterskorna har också deltagit i nätverksträffar för alla kvalitetsombud på respektive sjukhus som hållits av Kvalitetsenheten.

### *Kvalitetsenheten*

Man har arbetat tillsammans med Kvalitetsenheten beträffande organisationen av det kvalitetssäkringsprojekt som initierats av SKL (vårdrelaterade infektioner). Värmland har deltagit i de nationella mätningarna höst och vår och har dessutom genomfört mätningar av vårdrelaterade infektioner och riskfaktorer varje månad. Vi har deltagit i den nationella mätningen av följsamhet till basala hygienrutiner. Ett eget registreringsystem, HYRU, har utvecklats i Avvikelsehanteringssystemet Aha, för att kontinuerligt mäta följsamhet till basala hygienrutiner per yrkeskategori. Hygienombuden gör observationer och registrerar i systemet. HYRU färdigställdes för registrering den 1 februari 2011 och hygienombuden matar nu in resultatet på de observationer som gjorts under 2010. Möjlighet finns att på ett enkelt sätt ta fram sammanställningar av resultaten per enhet, sjukhus eller verksamhetsområde.

### *Byggprojekt*

Hygienansvariga har deltagit i flera arbetsgrupper inför projektering av nybyggnation och ombyggnation av befintliga lokaler i Landstinget i Värmland. Framför allt gäller detta Hus 1 och 2, ny bäddcentral och sängtvätt på Centralsjukhuset Karlstad (CSK), förrådshissen, riskavfallsautoklav vid Transportenheten CSK.

Arbete i designdialog med arkitekter och verksamhetspersonal har genomförts med sex workshops för planering av ersättningslokaler för Operation Öst. Efter detta har arbetsgrupper börjat ta form för detaljplanering av olika verksamhetsområden inom operation.

Vi har också deltagit i arbetsgrupper för ombyggnation av urologen CSK, vårdcentralen Verkstan i Arvika, Gripen, Filipstad och Årjäng. Arbete för att få till stånd bättre lokaler för neonatalvård på CSK är påbörjade.

### *Upphandlingsenheten*

Hygiensjuksköterskorna deltar i sex olika materialgrupper som bestämmer sortimentet av förbrukningsartiklar inom Landstinget i Värmland.

Varje materialgrupp sammanträder två dagar per halvår för sortimentsgenomgång och uppdateringar. Samarbete sker även med olika leverantörer och med OneMed som är vår materialleverantör.

#### *Karlstads universitet och Gymnasieutbildningar*

Hygiensjuksköterskorna har hållit föreläsningar för sjuksköterskestuderande, biomedicinska analytiker och vidareutbildningsstudenter vid Karlstads universitet, samt vid två gymnasieskolor.

#### *Kommuner i Värmland*

Fortsatt kontakt med alla kommuner i Värmland för tillgång till vårdhygienisk expertis. Arbetet med hygienronder pågår i kommunerna och är genomförda under året i Karlstad kommun, delar av Hammarö kommun. Uppföljning av hygienrond är genomförd i Kristinehamns kommun. Kontinuerlig kontakt finns med alla kommuner i vårdhygieniska frågor som rör vården av smittsamma patienter

#### *Steriltekniska avdelningen och Medicinsk Teknik Värmland*

En hygiensjuksköterska har ingått i VADS-gruppen (validering av disk- och spoldesinfektorer) och har i enlighet med SSEN 15883 utarbetat loggböcker för disk- och spoldesinfektorer. Pärmar med innehåll har färdigställts för varje maskin i Landstinget i Värmland och distribuerats till varje enhet i öppen och slutenvård. Utbildningsinsatser har genomförts för hygienombud och tekniker i länet angående vilka kontroller som skall göras och hur detta skall dokumenteras.

#### *Ambulansverksamheten i Landstinget i Värmland*

Vårdhygien har deltagit i möten angående anpassning av följsamhet till Basala hygienrutiner för ambulansverksamheten i länet.

#### *Socialstyrelsen*

Representant från Smittskydd Värmland har deltagit i Socialstyrelsens arbetsgrupp som tar fram övergripande rutiner vid vård av patient med högsmittsam infektion, t.ex. Ebola. Resultatet ligger på remiss på Socialstyrelsens hemsida.

Deltagande i arbetsgrupp för god hygienisk standard avseende lokaler.

#### *Dialysverksamheten i Värmland*

Hygiensjuksköterska ingår i kvalitetsrådet för dialysverksamheten i Värmland som har återkommande möten.

### **Pandemin**

Under 2010 har man försökt att sammanfatta vilka aktiviteter som företagits under svininfluensapandemin. Data från Värmland har sammanställts och presenterats i Läkartidningen. Smittskyddsläkaren har också

medverkat vid symposium på läkarstämman och presenterat de värmländska erfarenheterna.

### **Administrativa rutiner**

#### *IT-frågor*

Enhetens assistenter är ansvariga för arbetet med SmiNet (som används för att göra elektronisk anmälning av sjukdomar som lyder under smittskyddslagen) och Svevac (ett vaccinationsjournalssystem som används inom hela landstinget och inom den privata sjukvården). Arbetet med dessa IT-system är omfattande och ständig vidareutveckling pågår.

### **Ekonomi**

Total budget för Smittskydd år 2010 var 5 986 960 kronor. Detta inkluderar försäljning av medicinska tjänster till kommunerna i form av hygienkompetens som inbringat 313 000 kronor. Budget för löner var 5 336 000. Den faktiska kostnaden för löner var 5 608 447 kronor. Detta ger en underbudgetering på 272 447 kronor. Utfallet blev inte så stort på grund av en 10 procent nedsättning av en sekreterartjänst under året och en sjukskrivningsperiod för en läkare. Två nytillsatta tjänster, en läkare och en sjuksköterska har inneburit att vi har fått högre kostnad på tele/IT-kommunikation. Den totala balansen hamnade på ett underskott på 21 000 kronor. För år 2011 noteras en underbudgetering i löner på 77 000 kronor samt att budget för resor nära nog halverats jämfört med år 2010.

Liksom tidigare har en enhet av Smittskydd Värmlands karaktär stora problem att genomföra sparbetning enligt "osthyvelprincipen". Enheten har i stort sett bara personalkostnader och är också en av få där personalstyrkan ökar till följd av utökade arbetsuppgifter. Även under år 2011 kan en personalökning ske genom inrättandet av halvtids läkartjänst avsedd för antibiotikarådgivning inom ramen för Strama-satsningen på ökad patientsäkerhet. Om ett sådant tjänstetillskott redan i starten kopplas till ett sparbetning blir ju effekten att man både gasar och bromsar samtidigt. Rimligen måste man för Smittskydd Värmland använda annan budgeteringsmodell än den som passar stora kliniker eller andra vårdenheter. Ämnet kommer att bli föremål för kommande diskussioner mellan företrädare för Smittskydd Värmland och Landstingsledningen.

Smittskydd Värmland

Olle Wik  
Smittskyddsläkare